

PRESSEMEDDELELSE NR. 194/24

Luxembourg den 19. november 2024

Domstolens domme i sagerne C-808/21 | Kommissionen mod Den Tjekkiske Republik og C-814/21 |
Kommissionen mod Polen (Valgbarhed og status som medlem af et politisk parti)

Unionsborgerskab: Det udgør et indgreb i EU-retten at nægte de unionsborgere, som har bopæl i en medlemsstat uden at være statsborgere dér, retten til at blive medlemmer af et politisk parti

Ved at fastsætte et sådant nationalitetskrav sikrer Den Tjekkiske Republik og Polen ikke ligebehandling med deres statsborgere for så vidt angår den effektive udøvelse af retten til at være valgbar ved kommunale valg og valg til Europa-Parlamentet

EU-retten indrømmer de unionsborgere, som har bopæl i en medlemsstat uden at være statsborgere dér, valgret og valgbarhed ved lokale valg og valg til Europa-Parlamentet. Den effektive udøvelse af disse rettigheder kræver, at de nævnte borgere har lige adgang til de midler, som denne medlemsstats statsborgere råder over med henblik på at udøve disse rettigheder. I betragtning af, at medlemskab af et politisk parti i væsentlig grad bidrager til udøvelsen af de ved EU-retten indrømmede valgrettigheder, fastslog Domstolen, at Den Tjekkiske Republik og Polen havde tilsidesat EU-retten ved at nægte de unionsborgere, som har bopæl i disse medlemsstater uden at være statsborgere dér, retten til at blive medlemmer af et politisk parti. Disse unionsborgeres medlemskab af et politisk parti kan ikke udgøre et indgreb i Den Tjekkiske Republiks eller Polens nationale identitet.

Tjekkisk og polsk lovgivning indrømmer kun de nationale statsborgere retten til at blive medlemmer af et politisk parti. Følgelig kan de unionsborgere, som har bopæl i disse medlemsstater uden at være statsborgere dér, ifølge Europa-Kommissionen ikke udøve deres ved EU-retten sikrede ret til at være valgbare ved kommunale valg og valg til Europa-Parlamentet på samme betingelser som tjekkiske og polske statsborgere.

Idet Kommissionen var af den opfattelse, at en sådan nægtelse udgør en forskelsbehandling på grundlag af nationalitet, der er forbudt i henhold til EU-retten ¹, har den anlagt to traktatbrudssøgsmål mod henholdsvis Den Tjekkiske Republik og Polen ².

Domstolen giver Kommissionen medhold og fastslår, at disse to medlemsstater har tilsidesat deres forpligtelser i henhold til traktaterne.

Domstolen fastslår, at **den effektive udøvelse af de ved EU-retten sikrede valgrettigheder ved kommunale valg og valg til Europa-Parlamentet kræver, at de unionsborgere, som har bopæl i en medlemsstat uden at være statsborgere dér, har lige adgang til de midler, som den nævnte medlemsstats statsborgere råder over med henblik på en effektiv udøvelse af disse rettigheder.**

De politiske partier spiller en afgørende rolle i systemet med repræsentativt demokrati, som konkretiserer den demokratiske værdi, som Unionen bl.a. bygger på. Følgelig **stiller forbuddet mod at tilhøre et politisk parti disse unionsborgere i en mindre gunstig situation end de tjekkiske og polske statsborgere med hensyn til valgbarhed ved kommunale valg og valg til Europa-Parlamentet.** Valget af de sidstnævnte fremmes nemlig bl.a.

af den omstændighed, at de kan være medlemmer af et politisk parti, som råder over organisatoriske strukturer samt menneskelige, administrative og økonomiske ressourcer til at støtte deres kandidatur. Endvidere udgør den omstændighed at tilhøre et politisk parti et af de kriterier, der er bestemmende for vælgeres valg.

Denne forskellige behandling, som er forbudt i henhold til EU-retten, kan ikke begrundes i hensynet til respekten for den nationale identitet. EU-retten indeholder nemlig hverken en forpligtelse for medlemsstaterne til at indrømme de omhandlede unionsborgere valgret og valgbarhed ved nationale valg eller et forbud for medlemsstaterne mod at begrænse disse borgeres rolle i et politisk parti i forbindelse med de nævnte valg.

BEMÆRKNING: Et traktatbrudssøgsmål mod en medlemsstat, der ikke overholder sine forpligtelser i medfør af EU-retten, kan anlægges af Kommissionen eller en anden medlemsstat. Hvis Domstolen fastslår, at der foreligger et traktatbrud, skal vedkommende medlemsstat snarest muligt efterkomme dommen. I tilfælde, hvor Kommissionen finder, at medlemsstaten ikke har efterkommet dommen, kan den anlægge en ny sag med påstand om finansielle sanktioner. Såfremt medlemsstaten ikke har meddelt Kommissionen gennemførelsesforanstaltningerne til et direktiv, kan Domstolen efter påstand fra Kommissionen pålægge medlemsstaten sanktioner i forbindelse med den første dom.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

Dommen og eventuelt et resumé af dommen ([C-808/21](#), [C-814/21](#)) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎(+352) 4303 3127

Billeder fra domsafsigelsen er tilgængelige via »[Europe by Satellite](#)« ☎(+32) 2 2964106.

Følg Domstolen online!

¹ Nemlig artikel 22 TEUF, hvoraf det fremgår, at enhver unionsborger, der har bopæl i en medlemsstat, hvor den pågældende ikke er statsborger, har valgret og er valgbar ved kommunale valg og valg til Europa-Parlamentet i den medlemsstat, hvor vedkommende har bopæl, på samme betingelser som statsborgerne i denne stat.

² Det søgsmål, der er anlagt mod Den Tjekkiske Republik, omfatter ligeledes det forbud mod at blive medlemmer af en politisk bevægelse, som de unionsborgere, som har bopæl i denne medlemsstat uden at være statsborgere dér, er pålagt.